

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
INTERREGIONAL ACADEMY OF PERSONNEL MANAGEMENT

ISSN 2786-7153 (Print)
ISSN 2786-7161 (Online)

**СУЧАСНА МЕДИЦИНА,
ФАРМАЦІЯ
ТА ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я**

**MODERN MEDICINE,
PHARMACY
AND PSYCHOLOGICAL HEALTH**

**ВИПУСК 5 (14)
ISSUE 5 (14)**

2023

**Видавничий дім
«Гельветика»
2023**

**Рекомендовано до друку Вченою радою
Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 1 від 9 січня 2024)**

Сучасна медицина, фармація та психологічне здоров'я / [головний редактор Н. Свиридова]. – Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2023. – Випуск 5 (14). – 140 с.

Журнал «Сучасна медицина, фармація та психологічне здоров'я» є науковим рецензованим медичним виданням, в якому здійснюється публікація матеріалів науковців різних рівнів у вигляді наукових статей з метою їх поширення як серед вітчизняних дослідників, так і за кордоном.

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних і посилань.

До 2 вересня 2022 року видання мало назву «Психологічне здоров'я».

**Ідея створення
видання:**

Коляденко Н. В. – д-р мед. наук, доц.,
професор кафедри медичної психології
Інституту медичних та фармацевтичних наук,
Міжрегіональна Академія управління персоналом (Україна).

Головний редактор:

Свиридова Н. К. – д-р мед. наук, проф.,
в.о. директора Інституту медичних
та фармацевтичних наук, Міжрегіональна Академія
управління персоналом (Україна).

Редакційна колегія:

Березнякова Н. Л. – д-р фармац. наук, проф., доцент кафедри медичної хімії, Національний фармацевтичний університет (Україна); **Бєленічев І. Ф.** – д-р біол. наук, проф., завідувач кафедри фармакології та медичної рецептури з курсом нормальної фізіології, Запорізький державний медичний університет (Україна); **Горчакова Н. О.** – д-р мед. наук, професор кафедри фармакології, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця (Україна); **Головчанська О. Д.** – д-р мед. наук, доц., доцент кафедри стоматології, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця (Україна); **Дорошенко А. І.** – канд. фармац. наук, асистент кафедри фармакології, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця (Україна); **Дорошенко О. М.** – д-р мед. наук, проф., директор Інституту стоматології, Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика (Україна); **Друзь О. В.** – д-р мед. наук, заслужений лікар України, начальник клініки психіатрії, Національний військово-медичний клінічний центр «Головний військовий клінічний госпіталь», професор кафедри медичної психології Інституту медичних та фармацевтичних наук, Міжрегіональна Академія управління персоналом (Україна); **Живаго Х. С.** – канд. мед. наук, доцент кафедри медичної психології, Міжрегіональна Академія управління персоналом (Україна); **Ільїна Т. В.** – д-р фармац. наук, проф., професор кафедри фармакогнозії, Київський медичний університет (Україна); **Карачевський А. Б.** – канд. мед. наук, доц., доцент кафедри загальної, дитячої, судової психіатрії і наркології, Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика (Україна); **Кірсєв І. В.** – д-р мед. наук, проф., професор кафедри фармакології та фармакотерапії, Національний фармацевтичний університет (Україна); **Мальцев Д. В.** – канд. мед. наук, доц., завідувач лабораторії імунології та молекулярної біології Інституту експериментальної і клінічної медицини, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця (Україна); **Михайлов Б. В.** – д-р мед. наук, проф., професор кафедри загальної, дитячої, судової психіатрії і наркології, Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика (Україна); **Нусейр Мохамед Халед** – д-р мед. наук, проф., завідувач кафедри біохімії, Йорданський університет науки і технологій (Ірбід, Йорданія); **Ольховська А. Б.** – д-р фармац. наук, доц., професор кафедри загальної та клінічної фармації, Міжрегіональна Академія управління персоналом (Україна); **Омельянович В. Ю.** – д-р мед. наук, проф., професор кафедри загальної, дитячої, судової психіатрії і наркології, Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика (Україна); **Панченко О. А.** – д-р мед. наук, генеральний директор, Державний заклад «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр Міністерства охорони здоров'я України» (Україна); **Свиридова Н. К.** – д-р мед. наук, проф., завідувач кафедри неврології і рефлексотерапії, Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика (Україна); **Соловйов О. С.** – д-р мед. наук, д-р фармац. наук, проф., професор кафедри загальної і клінічної фармації Інституту медичних та фармацевтичних наук, Міжрегіональна Академія управління персоналом (Україна); **Харченко О. В.** – д-р мед. наук, професор кафедри анатомії, клінічної анатомії, оперативної хірургії, патоморфології та судової медицини Медичного інституту, Чорноморський національний університет імені Петра Могили (Україна); **Черненко І. О.** – канд. мед. наук, ординатор клініки психіатрії, Національний військово-медичний клінічний центр «Головний військовий клінічний госпіталь», доцент кафедри медичної психології Інституту медичних та фармацевтичних наук, Міжрегіональна Академія управління персоналом (Україна); **Черно В. С.** – д-р мед. наук, проф., професор кафедри анатомії, клінічної анатомії, оперативної хірургії, патоморфології та судової медицини Медичного інституту, Чорноморський національний університет імені Петра Могили (Україна); **Чопчик В. Д.** – д-р мед. наук, доц., професор кафедри стоматології, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця (Україна).

*Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
«Сучасна медицина, фармація та психологічне здоров'я» Серія КВ № 25296-15236ПР від 02.09.2022 р.*

«Сучасна медицина, фармація та психологічне здоров'я» включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») відповідно до Наказу МОН України № 530 від 6 червня 2022 року (додаток 2), Наказу МОН України № 1166 від 23 грудня 2022 року (додаток 3) та Наказу МОН України № 491 від 27 квітня 2023 року (додаток 3). Спеціальності: 225 – Медична психологія, 226 – Фармація, промислова фармація, 221 – Стоматологія, 222 – Медицина.

Усі електронні версії статей журналу оприлюднюються на офіційній сторінці видання
<http://journals.maup.com.ua/index.php/psych-health>

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення
StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2023
© Автори статей, 2023

ЗМІСТ

МЕДИЦИНА

Nataliia ALEKSYEYENKO, Vitalii ANDRIYCHUK

COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF CHANGES WITHIN SOMATOTYPE COMPONENTS OF YOUNG PEOPLE (RURAL AND CITY RESIDENTS) DURING STUDYING IN A HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION8

Taras GUSEV, Natalia SVYRYDOVA, Igor MARTSENIUK, Yaroslav SIBIRYAKIN, Gennadii CHUPRYNA, Vitaly SEREDA

REFLEXOTHERAPY ACCORDING TO THE "BALANCE OF HEXAGRAMS" METHOD IN THE COMPLEX REHABILITATION OF DISEASES WITH PAIN SYNDROME14

Любов ДЕНИСЮК

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ КАДРОВОГО ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ ОФТАЛЬМОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ УКРАЇНИ20

Igor MARTSENIUK, Natalia SVYRYDOVA, Taras GUSEV, Yaroslav SIBIRYAKIN, Gennadii CHUPRYNA

APPLICATION OF REFLEXOTHERAPY ACCORDING TO THE "HEXAGRAM BALANCING" METHOD IN THE COMBINED REHABILITATION OF DISEASES OF THE RESPIRATORY SYSTEM WITH PSYCHOEMOTIONAL DISORDERS25

Олена ОЛІЙНІЧЕНКО, Юрій ЧОМОЛЯК

ВВЕДЕННЯ В КЛІНІЧНУ ПРАКТИКУ УКРАЇНИ ПОЄДНАНОГО ПЕТ-КТ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ ФАРМКОРЕЗИСТЕНТНИХ ЕПІЛЕПСІЙ У ДІТЕЙ30

Микола РУДЕНКО

АНАЛІЗ ГЕМОДИНАМІКИ ПІД ЧАС КУЛЬОВОГО ПОРАНЕННЯ ЖИВОТА: ВІДОБРАЖЕННЯ РЕАКЦІЇ НА ТРАВМУ ПРОТЯГОМ ПЕРШИХ 90 ХВИЛИН37

Natalia SVYRYDOVA, Gennadii CHUPRYNA, Vitaly SEREDA, Volodymyr KRASNOV, Volodymyr NOVOSHYTSKY

REFLEXOTHERAPY IN THE COMPLEX REHABILITATION OF FACIAL NEUROPATHY42

Vitaly SEREDA, Natalia SVYRYDOVA, Taras GUSEV

THE USE OF REFLEXOLOGY ACCORDING TO THE "BALANCING HEXAGRAMS" TECHNIQUE IN THE COMPLEX REHABILITATION OF ARTHROPATHIES47

Gennadii CHUPRYNA, Taras GUSEV, Igor MARTSENIUK, Yaroslav SIBIRYAKIN, Natalia SVYRYDOVA, Vitaly SEREDA

CONDUCT OF THE SEMINAR CLASS "FUNDAMENTALS OF TRADITIONAL PULSE DIAGNOSTICS" IN THE REFLEXOTHERAPY CYCLE FOR STUDENTS IN THE SPECIALTY 227 "THERAPY AND REHABILITATION"52

Gennadii CHUPRYNA, Taras GUSEV, Igor MARTSENIUK, Yaroslav SIBIRYAKIN, Natalia SVYRYDOVA, Vitaly SEREDA

CONDUCT OF SEMINAR COURSE "BASES OF TRADITIONAL DIAGNOSTICS FOR THE USE OF ACUPUNCTURE METHODS" IN THE REFLEXOTHERAPY CYCLE FOR STUDENTS IN THE SPECIALTY 227 "THERAPY AND REHABILITATION"56

Gennadii CHUPRYNA, Taras GUSEV, Igor MARTSENIUK, Yaroslav SIBIRYAKIN, Natalia SVYRYDOVA, Vitaly SEREDA

CONDUCT OF SEMINAR COURSE "MULTIDISCIPLINARY APPROACH USING METHODS OF COMPILING ACUPUNCTURE PRESCRIPTIONS" IN THE CYCLE ON REFLEXOTHERAPY FOR STUDENTS IN THE SPECIALTY 227 "THERAPY AND REHABILITATION"62

Gennadii CHUPRYNA, Natalia SVYRYDOVA, Taras GUSEV, Igor MARTSENIUK, Yaroslav SIBIRYAKIN, Vitaly SEREDA

APPLICATION OF REFLEXOTHERAPY ACCORDING TO THE METHOD OF "BALANCING HEXAGRAMS" IN COMPLEX REHABILITATION OF NEUROPATHY OF THE RADIAL NERVE67

СТОМАТОЛОГІЯ

Мирослав ГОНЧАРУК-ХОМИН, Ігор ТУКАЛО, Степан ШЕВЕРЯ, Юрій РАК, Артур ЛЯХ ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ФОТОГРАММЕТРІЇ В СУЧАСНІЙ ІМПЛАНТОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ).....	72
Семен ГОРЗОВ, Наталія ЖЕРО, Віталія ГОРЗОВ РОЛЬ ТРЕТІХ МОЛЯРІВ У РОЗВИТКУ СКУПЧЕНОСТІ ЗУБІВ НА НИЖНІЙ ЩЕЛЕПІ: АНАЛІЗ ДОСТУПНИХ ДОКАЗІВ ЗА ДАНИМИ СИСТЕМАТИЧНИХ ОГЛЯДІВ	81
Володимир МЕЛЬНИК, Любов БІЛИЩУК, Катерина ЗОМБОР, Мілан ІЗАЙ, Софія МЕЛЬНИК ОБІЗНАНІСТЬ ІЗ ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ ЗУБНОЇ НИТКИ СЕРЕД СТУДЕНТІВ-СТОМАТОЛОГІВ І ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ	88
Юліанна МОШАК, Євген КОСТЕНКО, Мирослав ГОНЧАРУК-ХОМИН, Василь БЕЗЕГА ПРОБЛЕМАТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДІВ ДЕНТАЛЬНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ СТАНДАРТУ НАТО STANAG 2464 AMEDP-3.1. “MILITARY FORENSIC DENTAL IDENTIFICATION”	95
Олександр Удод, Ігор МОРОЗ ЛАБОРАТОРНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЦНОСТІ АДГЕЗИВНОГО ЗВ'ЯЗКУ ФОТОКОМПОЗИЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ З ЕМАЛІЮ ЗУБІВ	102
Вікторія ХАЛЕЦЬКА, Олександра КОМАРИЦЯ СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ ВСТАНОВЛЕННЯ ЗУБНИХ ІМПЛАНТІВ	108

МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Ніна БАКУРІДЗЕ, Іван КЛИМЕНКО, Андрій КУЛЬМАТИЦЬКИЙ КЛІНІКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТАНУ ПІСЛЯ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ ТА ПІДХОДИ ДО ЇХ КОМПЛЕКСНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	114
Аліна САЛЬНИКОВА АЛЕКСИТИМІЯ ЯК ПРЕДИКТОР ВИСОКОЇ ВІРОГІДНОСТІ ВИНИКНЕННЯ ЛУДОМАНІЇ	122

ФАРМАЦІЯ, ПРОМИСЛОВА ФАРМАЦІЯ

Оксана КРИЩИК ОБҐРУНТУВАННЯ СКЛАДУ КОМБІНОВАНОГО РОСЛИННОГО ГІПОГЛІКЕМІЧНОГО ЗАСОБУ	129
---	-----

УДК 615.814.1

DOI <https://doi.org/10.32689/2663-0672-2023-5-11>

Gennadii CHUPRYNA

Doctor of Medical Sciences, Professor at the Department of General Medical Disciplines, Interregional Academy of Personnel Management, 2, Frometivska St, Kyiv, Ukraine, postal code 02000 (gen7chupryna@gmail.com)

Taras GUSEV

Candidate of Science of Physical Education and Sport, Associate Professor, Head of the Department of Physical Education, Interregional Academy of Personnel Management, 2, Frometivska St, Kyiv, Ukraine, postal code 02000 (tpg197@ukr.net)

Igor MARTSENIUK

Candidate of Science of Physical Education and Sport, Associate Professor at the Department of Physical Therapy and Occupational Therapy of the National University of Physical Education and Sports of Ukraine, 1, Fizkultury St, Kyiv, Ukraine, postal code 03150 (marceniuki@gmail.com)

Yaroslav SIBIRYAKIN

Postgraduate student at the Department of Physical Therapy and Occupational Therapy of the National University of Physical Education and Sports of Ukraine, 1, Fizkultury St, Kyiv, Ukraine, postal code 03150 (subirakin@gmail.com)

Natalia SVYRYDOVA

Doctor of Medical Sciences, Professor, Director of the Institute of Medical and Pharmaceutical Sciences, Interregional Academy of Personnel Management, 2, Frometivska St, Kyiv, Ukraine, postal code 02000 (natalia.svyrydova@gmail.com)

Vitaly SEREDA

Candidate of Medical Sciences, Head of the Department of General Medical Disciplines, Interregional Academy of Personnel Management, 2, Frometivska St, Kyiv, Ukraine, postal code 02000 (servit1967@gmail.com)

Геннадій ЧУПРИНА

доктор медичних наук, професор кафедри загальномедичних дисциплін, Міжрегіональна академія управління персоналом, вул. Фрометівська, 2, м. Київ, Україна, індекс 02000 (gen7chupryna@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1351-015X>

Тарас ГУСЄВ

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання, Міжрегіональна академія управління персоналом, вул. Фрометівська, 2, м. Київ, Україна, індекс 02000 (tpg197@ukr.net)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-1659-8631>

Ігор МАРЦЕНЮК

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету фізичного виховання і спорту України, вул. Фізкультури, 1, м. Київ, Україна, індекс 03150 (marceniuki@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8505-6019>

Ярослав СИБІРЯКІН

аспірант кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету фізичного виховання і спорту України, вул. Фізкультури, 1, м. Київ, Україна, індекс 03150 (subirakin@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5758-1577>

Наталія СВИРИДОВА

доктор медичних наук, професор, директор Інституту медичних та фармацевтичних наук, Міжрегіональна академія управління персоналом, вул. Фрометівська, 2, м. Київ, Україна, індекс 02000 (natalia.svyrydova@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2166-5904>

Віталій СЕРЕДА

кандидат медичних наук, завідувач кафедри загальномедичних дисциплін, Міжрегіональна академія управління персоналом, вул. Фрометівська, 2, м. Київ, Україна, індекс 02000 (servit1967@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2498-0333>

Bibliographic description of the article: Chupryna, G., Gusev, T., Martsenyuk, I., Sibiryakin, Y., Svyrydova, N., Sereda, V. (2023). Provedennya seminarського zanyattya "Mulytdystsyplinarnyi pidhid vykorystannya metogyk skladannya akupunktturnykh retseptiv" na tsykli z refleksoterapii u stugentiv za spetsialnisyu 227 "Terapiya ta reabilitatsiya" [Conduct of seminar course "Multidisciplinary approach using methods of compiling acupuncture prescriptions" in the cycle of reflexology for students in the specialty 227 "Therapy and rehabilitation"] *Suchasna medytsyna, farmatsiia ta psykhologichne zdorovia – Modern medicine, pharmacy and psychological health*, 5 (14), 62–66. DOI: <https://doi.org/10.32689/2663-0672-2023-5-11>

Бібліографічний опис статті: Чуприна Г., Гусев Т., Марценюк І., Сибірякін Я., Свиридова Н., Середа В. Проведення семінарського заняття «Мультидисциплінарний підхід використання методик складання акупунктурних рецептів» на циклі з рефлексотерапії у студентів за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація». *Сучасна медицина, фармація та психологічне здоров'я* 2023. Вип. 5 (14). С. 62–66. DOI: <https://doi.org/10.32689/2663-0672-2023-5-11>

CONDUCT OF SEMINAR COURSE "MULTIDISCIPLINARY APPROACH USING METHODS OF COMPILING ACUPUNCTURE PRESCRIPTIONS" IN THE CYCLE ON REFLEXOTHERAPY FOR STUDENTS IN THE SPECIALTY 227 "THERAPY AND REHABILITATION"

Abstract. This article is devoted to the methodology of making acupuncture prescriptions. In acupuncture, if you have already mastered the basic techniques of manipulating acupuncture needles, or other methods of reflexology, and acupuncture diagnostics, an important point is the process of making acupuncture prescriptions.

Purpose. Consider the peculiarities of the process of making acupuncture prescriptions, which may find application in the practice of future physical therapists and occupational therapists.

Scientific novelty. For the first time in our country, the method of conducting a seminar class "Multidisciplinary approach to the use of methods of creating acupuncture prescriptions" is being considered in the cycle of reflexology for students in the specialty 227 "Therapy and rehabilitation".

Methods. We consider the peculiarities of the process of compiling acupuncture prescriptions, which may find application in the practice of future physical therapists and occupational therapists.

Results. As a result of conducting the seminar class "Multidisciplinary approach to the use of methods of making acupuncture prescriptions" in the course of reflexology, students with the specialty 227 "Therapy and rehabilitation" will develop the skills of making acupuncture prescriptions, which can be used in the work of future physical therapists, occupational therapists.

Conclusions. It is expedient to hold a seminar class "Multidisciplinary approach to the use of acupuncture prescriptions" in the cycle of reflexology for students in the specialty 227 "Therapy and rehabilitation", which can provide an additional diagnostic and treatment approach in the work of future physical therapists, occupational therapists.

Key words: rehabilitation, reflexotherapy, seminar class "Multidisciplinary approach to the use of methods of creating acupuncture prescriptions", training of students in specialty 227 "Therapy and rehabilitation".

ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ «МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИК СКЛАДАННЯ АКУПUNKТУРНИХ РЕЦЕПТІВ» НА ЦИКЛІ З РЕФЛЕКСОТЕРАПІЇ У СТУДЕНТІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 227 «ТЕРАПІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ»

Анотація. Дана стаття присвячена методології складання акупунктурних рецептів. В акупунктурі, якщо вже оволодіти основними методиками маніпулювання акупунктурними голками, чи іншими методами рефлексотерапії, і акупунктурною діагностикою, важливим моментом є процес складання акупунктурних рецептів.

Мета. Розглянути особливості процесу складання акупунктурних рецептів, що можуть знайти застосування у практиці майбутніх фізичних терапевтів, ерготерапевтів.

Наукова новизна. Вперше в нашій країні розглядається методика проведення семінарського заняття «Мультидисциплінарний підхід використання методик складання акупунктурних рецептів» на циклі з рефлексотерапії у студентів за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація».

Методи. Ми розглядаємо особливості процесу складання акупунктурних рецептів, що можуть знайти застосування у практиці майбутніх фізичних терапевтів, ерготерапевтів.

Результати. В результаті проведення семінарського заняття «Мультидисциплінарний підхід використання методик складання акупунктурних рецептів» на циклі з рефлексотерапії у студентів за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація», з'являться навички складання акупунктурних рецептів, що можуть знайти застосування у роботі майбутніх фізичних терапевтів, ерготерапевтів.

Висновки. Доцільно провести семінарське заняття «Мультидисциплінарний підхід використання методик складання акупунктурних рецептів» на циклі з рефлексотерапії у студентів за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація», що може дати додатковий діагностичний і лікувальний підхід у роботі майбутніх фізичних терапевтів, ерготерапевтів.

Ключові слова: реабілітація, рефлексотерапія, семінарське заняття «Мультидисциплінарний підхід використання методик складання акупунктурних рецептів», підготовка студентів за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація».

Topicality. We will analyze the process of making acupuncture recipes based on 8 main principles [1; 5; 6]. The beginning of the process of drawing up any acupuncture prescription is an analysis of symptoms, and in traditional Chinese medicine this occurs in terms of "excess" and "insufficiency" [1–6].

Presentation of the main material: *"If there is an 'Excess' – take away, if 'Insufficiency' – replenish, if 'heat' – drive away, if 'cold' – leave, if lowering down – apply burning, if neither excess nor deficiency – use body channels" – such the text is contained in the chapter "May", the book of Lin Shu, the treatise Huangdi Nei Jing [5].*

In the comments to this section, we find that in the case of "excess" one should:

anything related to an "Excess" of pathogenic CHI should be treated by external removal. If "Cold" develops, measures are necessary to preserve CHI and stimulate YANG CHI. If the disease is caused by "Heat", quick injections are needed to eliminate the pathogenic factor and stimulate YIN CHI. If the blood in the vessels has not been eliminated for a long time, bloodletting should be used.

In case of "Insufficiency" it is necessary to:

Anything related to CHI deficiency is treated with replenishment.

If there is a deficiency of YANG CHI in the lower limbs and the CHI channels have gone down, they should be burned.

If there is no true deficiency syndrome and suffering from CHI channels, and if there is no damage to the Zhang-Fu organs, you can use acupuncture command points to treat the disease.

The next step in the acupuncture prescription process is to apply the 8 basic principles for symptom analysis. We will consider the application of 8 basic principles for the analysis of symptoms so that you have an idea of syndromic diagnosis in traditional Chinese medicine.

The use of phytotherapy and acupuncture is based on the "8 principles", on a clear assessment of the relationship between the patient's strength and his CHI and Blood in the channels of acupuncture, which is ultimately aimed at restoring the patient's health.

Although the literature on acupuncture [1–6] describes some special methods ("Forest fire", "Coolness storming the sky", etc.), special antiperspirant and anti-cough acupuncture points, their use is quite limited, and mostly acupuncture is based on "8 principles".

What are the "8 principles" or "8 main syndromes of traditional Chinese medicine" – these are certain conditions that have certain clinical signs and certain data regarding pulse diagnosis and tongue diagnosis. They are usually divided into two broad categories: YIN syndromes and YANG syndromes.

YIN syndromes:

- Occur as a result of YANG CHI deficiency in the body and the delay of pathogenic "Cold".

- This includes "Deficiency", "Cold" and "Internal" syndromes.

- Clinical manifestations: depression, immobility, decreased activity, hypothermia, jaundice or pale complexion.

- YIN collapse – critical INH deficiency in the course of the disease (significant blood loss, dehydration).

YANG syndromes:

- Occur as a result of insufficient YIN-Blood in the body and an excess of pathogenic "Heat".

- This includes "Excess", "Heat" and "External" syndromes.

- Clinical manifestations: excitement, anxiety, hyperthermia, facial hyperemia.

- YANG collapse – critical deficiency of YANG in the course of the disease (exhaustion due to mental or physical work, hypothermia, profuse sweating).

And now in more detail about the clinical manifestations of these syndromes:

Excess syndrome:

- A pathological condition arising from the hyperactivity of a pathogenic factor.

- The main signs are activity, excitement, a sonorous or rough voice, noisy breathing, fullness in the chest and abdomen, constipation, pain that increases with movement and palpation, a large rough tongue, with a thick sticky coating, a full, wave-like pulse.

Deficiency syndrome:

- A pathological condition that occurs with Wei CHI insufficiency.

- The main symptoms are asthenia, drowsiness, passivity, weak breathing, pallor, palpitations, dizziness, small tongue, with a thin coating, weak (empty, thin) pulse.

External syndrome:

- A pathological condition associated with the penetration of exogenous pathogenic factors into the superficial part of the body.

- The main symptoms are severe chills, slight fever, lack of sweat, thirst, a thin white wet coating on the tongue, shallow, tense pulse.

- Additional symptoms – headache, nasal congestion, cough.

Internal syndrome:

- A pathological condition associated with the penetration into the body of exogenous pathogenic factors that affect Zhang-Fu organs, bones, bone marrow, CHI and Blood, or with functional disorders of Zhang-Fu organs.

- Main manifestations: deep pulse, thick coating of the tongue, fever without chills, or chills without fever.

"Cold" syndrome:

- A pathological condition associated with the absolute or relative predominance of YIN in the body.

– Clinical manifestations: severe chills with low-grade fever, intolerance to cold, craving for heat, decreased sense of taste, lack of sweating, pale, cold extremities, pale tongue, with a white moist coating, slow, hard pulse.

“Heat” syndrome:

– A pathological condition associated with absolute or relative predominance of YANG in the body.

– Clinical manifestations: intolerance to heat, high fever with slight chills, craving for cold, aggravation of taste sensations, sweating, redness of the face and eyes, irritability, anxiety, hot extremities, red tongue, with a yellow dry coating, rapid pulse.

In order to differentiate “External” and “Internal” syndromes of “Cold”, “Heat”, “Deficiency” and “Excess”, TCM offers the following clinical signs:

External “Heat”:

- Slight chills.
- Fever with wind intolerance.
- Thirst.
- A thin yellow coating on the tongue.
- Superficial and rapid pulse.

Internal “Heat”:

- High fever.
- Redness of the face and eyes.

– Thirst.

– Irritability and anxiety.

– A small amount of concentrated urine.

– Red tongue

– Fast pulse.

External “Deficiency”:

– Sweating.

– Slow pulse.

Internal “Deficiency”:

– Weak breathing.

– Apathy.

– General weakness.

– Lack of thirst.

– Palpitations, dizziness.

– Pale tongue with a thin coating.

– Deep pulse.

External “Excess”:

– Absence of sweating.

– Pains in the whole body.

– White coating on the tongue.

– Superficial strong pulse.

And what should be done using acupuncture methods for these syndromes of traditional Chinese medicine in terms of acupuncture treatment? (see Table 1 and Table 2).

Table 1

Acupuncture approaches for YANG, YIN, External and Internal syndromes

Syndrome of traditional Chinese medicine	Features of acupuncture treatment
YANG	Needles are short-term, quick removal of needles, “a lot of Zhen, a little Jiu”
YIN	The needles remain in the tissues for a long time, the removal of the needle is slow, “a lot of Jiu, a little Zhen”
External	A quick jab, or a little Jiu
Internal	A slow jab, or a lot of Jiu

Table 2

Acupuncture approaches for Insufficiency, Excess, Cold and Heat syndromes

Syndrome of traditional Chinese medicine	Features of acupuncture treatment
Deficiencies	The Bu (tonification) method is applied, “a lot of Jiu, a little Zhen”
Excesses	The Xie (sedation) method is used, “a lot of Zhen, a little Jiu”
Cold	Slow introduction of needles, long-term leaving them in the tissues, at the same time a lot of Jiu
Heat	Short-term rapid needling, simultaneous bloodletting

Bibliography:

1. Мачерет Е. Л., Коркушко А. О. Основы традиционной китайской медицины в рефлексотерапии. К.: Дія, 2005. 397 р.
2. Свиридова Н., Чуприна Г., Парнікоза Т. [та ін.] Вибрані питання застосування методів рефлексотерапії у лікуванні больових синдромів [Посібник для лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти]. К.: ТОВ «Тропеа», 2023. 202 с.
3. Свиридова Н., Морозова О., Чуприна Г. [та ін.] Рефлексотерапія: підручник за ред. Н. К. Свиридової, О. Г. Морозової. К.: ТОВ «Тропеа», 2023. Т. 4. 220 с.
4. Свиридова Н., Морозова О., Чуприна Г., [та ін.] Рефлексотерапія: підручник за ред. Н. К. Свиридової, О. Г. Морозової. К.: ТОВ СІКГРУП Україна, 2017. Т. 1. 3, 1108 с.
5. Chinese acupuncture and moxibustion. 1987. Beijing: Foreign languages press. 554 p.
6. Chinese acupuncture and moxibustion. 2002. Shanghai: Publishing house of Shanghai University of TCM, 371 p.

References:

1. Macheret E, Korkyshko A. (2005). *Osnovy traditsyonnoi kitaiskoi meditsyny v refleksoterapii* [Basics of Traditional Chinese Medicine in Reflexology]. Kyiv: DIA, 2005. 397 p.
2. Svyrydova N., Chupryna G., Parnikoza T. [et al.] (2023). *Vybrani pytannya zastosuvannya metodiv refleksoterapii u likuvanni bolovykh syndromiv* [Selected issues of the application of reflexotherapy methods in the treatment of pain syndromes]. Kyiv : TOV TROPEA, 202 p. [in Ukrainian].
3. Svyrydova N., Morozova O., Chupryna G. M. [et al.] (2023). *Refleksoterapiya: pidruchnyk* [Reflexotherapy: textbook]. Kyiv : TOV TROPEA, V. 4, 220 p. [in Ukrainian]. [in Ukrainian].
4. Svyrydova N., Morozova O., Chupryna G. [et al.] (2017). *Refleksoterapiya: pidruchnyk* [Reflexotherapy: textbook]. Kyiv : TOV SIKGRUP Ukraine, V. 1. 3, 1108 p. [in Ukrainian].
5. Chinese acupuncture and moxibustion (1987). Beijing: Foreign languages press. 554 p.
6. Chinese acupuncture and moxibustion (2002). Sanghai: Publishing house of Sanghai University of TCM, 371 p.